

De kortste preek met de grootste impact

1Kon 17:1.7-16; 2Kon 5:1-14; Jes 61; Luk 4:14-30

Tekst: **Luk 4:21**

Kees Haak 2022

Wat verwacht je van de preek? Kort, lang, over God, over kerk, over ons & mij...? Of welke prediker hoor je 't liefst?

Natuurlijk trots op eigen familie – of eigen gemeente. Maar dat valt soms erg tegen, toch. Zo ging het ook in Nazaret. Eerst: opwinding ten top – onze Jezus is beroemd. Dan: weg met Jezus. Wat is er toch met die preek van Jezus uit Nazareth?

1/ Het raadsel van de preek

- In de synagoge zoekt Jezus tekst uit Jes. 61 nadrukkelijk op. Wat een fantastische belofte: doen denken aan jubeljaar. Alles wordt weer rechtgetrokken wat scheef was. De sociale toestand van volk Israël komt weer op het oorspronkelijke 'paradijs-niveau'. Armen, gevangenen (wegens betalings-schulden), blinden, onderdrukten - ze komen er weer goed voor te staan. Nieuwe toekomst breekt aan. Ook voor volk Israël in ballingschap. Geen wonder dat later, en vandaag, veel volken naar deze beelden grijpen (bevrijdingstheologie).

- De boekrol terug. Jezus gaat zitten. Wat krijgen we nou? Je vergeet nog een preek te houden, Jezus! Ze blijven naar hem kijken. Er komt geen preek - dit was de preek! Juist de voorlezing van 'Geest van de Heer rust op mij,' Jezus prekt zichzelf

als de Gezalfde, Messias. Het grote moment uit de heilsgeschiedenis staat hier levend voor jullie. Toelichting: vandaag is helder dat de Schriftbeloften gerealiseerd worden. In je oren: het nieuws dat rondging in Galilea. De voorlopers van grote verandering die God beloofd had. Halleluja!

2/ De frustratie over de preek

- Maar er klinkt helemaal geen halleluja. Aan de ene kant zeggen de mensen: inderdaad, we kennen de feiten. Een spoor van gezondmaking trekt achter Jezus aan. Aan de andere kant: 'woorden van genade'. Daar stoot men zich aan. Genade, dat moet toch van God komen? Jezus is zoon van Jozef toch? Wat mankeert hem? Te grote broek aangetrokken. Terwijl Jezus aandringt om hem als zoon van God te zien zetten de Joden de hakken in het zand. Deze man is ziek: 'Dokter, genees je zelf.' Jezus bedoelde omkeer in hun inzicht te geven, maar werd verharding.

- Keerpunt in geschiedenis. Het liep allemaal zo mooi, met Jezus. In preek komt hoogtepunt: God zelf zag naar volk om, lofzang van Zacharias, Luk 1:68. Ja, de wonderdoener willen we wel, maar Jezus als zoon van God, God zelf, niet! Nadenken hoe we over Jezus praten. Óf een vriendje die genezend, wijs en therapeutisch tussen andere guru's staat, beschikbaar voor onze verlangens, óf het ingrijpen van Boven, God zelf. Tekort in liberale theologie (Jezus is alleen maar mens), maar ook in *counseling*-theologie van tekstjes, hangertjes en CD's. Jezus' preek is klinkklare *confrontatie* en *aanklacht* tegen elke claim die wij op Jezus leggen. Hij is anders, buiten onze kaders!

3/ De waarschuwing bij de preek

- Jezus weerlegt de claim van Nazaret. Zij eisen wonderen van de profeet, maar weigeren de vervulling van de profetie. Niet geëerd in eigen land. Bij heidense vrouw is Elia veilig en Naäman zoekt juist de profeet op. Israël heeft *bekering* nodig. Met Jezus kun je niet alle kanten op. Waarschuwing voor zelfoverschatting van volk van God. In Nazaret werd Jezus om zijn God-zijn afgewezen. Men wilde hem doden in de afgrond. Een voorbode van de afgrond van het kruis. OT-geschiedenis wordt intensiever herhaald in NT.

- En vindt een vervolg in kerkgeschiedenis. De dogma's op orde, maar Jezus gevangen binnen ónze (postmoderne) behoeften, in of buiten orthodoxe kerken. *Bekering* geëist: aa) Jezus als dé Christus, inhoud van Gods beloften, én bb) Jezus als God, die onze geschiedenis omkeert en tot voltooiing brengt.

4/ De waarheid van de preek

- Op moment van de misdaad is er het wonder. Onverdiend - gekregen. Jezus loopt koninklijk uit hun midden weg. Opnieuw monden die openvallen. Wat gebeurt hier? Jezus is het wandelend bewijs van zijn eigen preek. Geen locale lynchpartij, maar straks publieke verwerping en kruis in Jeruzalem. Dat was zijn ultieme daad bij de preek. De deur naar paradijs ging toen open. Voor ieder die gelooft dat Jezus de Christus is, Zoon van God.

